

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни**

Операційний менеджмент

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни:	обов'язкова		
Форма навчання:	заочна		
Освітній ступінь:	бакалавр		
Галузь знань:	07 Управління та адміністрування		
Спеціальність:	073 Менеджмент		
Освітня програма:	Менеджмент: бізнес-адміністрування		
Рік навчання:	1	Семестр:	1
Кількість кредитів (годин):	4 (120 год.: 6- лекції; 6- семінарські; 108 - самостійна робота)		
Мова викладання:	українська		

2. Інформація про викладача (викладачів)

ПІБ: Метіль Тетяна Костянтинівна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю

Кафедра: кафедра управління підприємницькою та туристичною діяльністю

Робочий e-mail: tatanametil@gmail.com

Години консультацій на кафедрі: середа, 14.40-16.00

3. Опис та мета дисципліни

Дисципліна «Операційний менеджмент» є обов'язковим компонентом підготовки здобувачів вищої освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальності 073 Менеджмент освітньо-професійної програми «Менеджмент: бізнес-адміністрування».

Навчальна дисципліна «Операційний менеджмент» є складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців за освітнім ступенем «Бакалавр» в галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент». Має статус вибіркової компоненти циклу професійної підготовки. Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес формування у студентів наукового світогляду та спеціальних знань з теорії та практики операційного менеджменту.

Дисципліна «Операційний менеджмент» спрямована на формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо обґрунтування та прийняття управлінських рішень, які стосуються виробничої діяльності вітчизняних підприємств та організацій. Дисципліна орієнтує на формування сучасного управлінського мислення та забезпечення ефективного поєднання всіх видів ресурсів підприємства з метою найкращого використання в залежності від ринкових потреб.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів компетентності щодо базових принципів, основних категорій, сучасних концепцій, теоретичних положень і практичних методів управління основною діяльністю підприємств та умінь розроблення операційної стратегії, створення і використання галузевих операційних підсистем як основи забезпечення досягнення місії організації.

Головними завданнями, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни, є: усвідомлення того, що операційна система є однією з найважливіших складових будь-якої організації, а спеціалісту в галузі управління потрібні ґрунтовні знання основ та категорійного апарату операційного менеджменту; засвоєння принципів та методів раціонального організування, планування і контролювання за функціонуванням операційних систем різних видів; набуття вмінь щодо розроблення операційної стратегії підприємства; набуття вмінь щодо обґрунтування рішення стосовно створення операційної системи, підтримки належного режиму її поточного функціонування; забезпечення якості результатів операційної діяльності організації; отримання знань щодо особливостей операційного менеджменту на підприємствах різних галузей.

Передумовами вивчення дисципліни «Операційний менеджмент» є: «Мікроекономіка та макроекономіка», «Економіка підприємства», «Планування і контроль діяльності суб'єктів господарювання».

Міждисциплінарні зв'язки «Операційний менеджмент» тісно пов'язаний з такими предметами як: «Стратегічне управління», «Аналіз господарської діяльності», «Адміністрування виробничої системи», «Контролінг», «Фінансово-економічна безпека».

4. Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми: «Менеджмент: бізнес-адміністрування», державного стандарту підготовки бакалаврів зі спеціальності 073 Менеджмент:

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень

ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень

ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування.

ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН 10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.

ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним

ПРН 19. Вміти визначати ризики недосягнення управлінських цілей бізнесу, недостовірності звітності, недотримання законодавства, збереження й використання його ресурсів.

5. Структура дисципліни

Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>1.1 Об'єктивні закономірності управління операційним процесом.</p> <p>1.2 Галузеві особливості операційної функції.</p> <p>1.3 Сутність і місце операційного менеджменту в системі менеджменту організації.</p> <p>1.4 Функції, методи і принципи операційного менеджменту</p>	<p>1. Беззубко Б. І. Операційний менеджмент: навч.-метод. посібник. Донбас. нац. акад. будівництва і архітектури. Харків : ПромАрт, 2020. 103 с.</p> <p>2. Вихор М. В. Операційний менеджмент: навч.-метод. посібник. Біла Церква: БНАУ. 2017. 172 с.</p> <p>3. Гевко І. Операційний (виробничий) менеджмент: конспект лекцій. Тернопіль: 2017. ТНТУ, 128 с.</p> <p>4. Капінос Г. І., Бабій І. В. Операційний менеджмент: навч. посібник. К.: ЦНЛ. 2017. 352 с.</p> <p>5. Кушнірук В.С. Операційний менеджмент: опорний конспект лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» денної та заочної форми навчання. Миколаїв: МНАУ, 2017. 124 с.</p>
<p>Семінарське заняття :</p> <p>Не передбачено навчальним планом</p>	
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Підготувати доповіді відповідно до теми заняття (вимоги: відсутність плагіату, тривалість 3-5 хв). Орієнтована тематика:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дати визначення операційному менеджменту з функціональних позицій? 2. Назвіть основні принципи раціональної організації операційних процесів? 3. Як слід розуміти методи операційного менеджменту? 4. Стадії, які визначають в ланцюзі виробництва? 5. З чим ім'ям пов'язаний операційний менеджмент.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Беззубко Б. І. Операційний менеджмент: навч.-метод. посібник. Донбас. нац. акад. будівництва і архітектури. Харків : ПромАрт, 2020. 103 с. 2. Вихор М. В. Операційний менеджмент: навч.-метод. посібник. Біла Церква: БНАУ. 2017. 172 с. 3. Гевко І. Операційний (виробничий) менеджмент: конспект лекцій. Тернопіль: 2017. ТНТУ, 128 с. 4. Капінос Г. І., Бабій І. В. Операційний менеджмент: навч. посібник. К.: ЦНЛ. 2017. 352 с. 5. Кушнірук В.С. Операційний менеджмент: опорний конспект лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» денної та заочної форми навчання. Миколаїв: МНАУ, 2017. 124 с. 6. Помаз О. М., Писаренко О.В. Процесний підхід до управління підприємством у сучасних умовах. Економічний форум. Випуск № 2. 2019 р. С. 175-179. URL: http://lutskntu.com.ua/uk/zhurnal-

Тема 2. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.): 2.1 Сутність та етапи розробки операційної стратегії організації. 2.2 Стратегічні й тактичні рішення операційного менеджменту. 2.3 Проектування товару і послуги. 2.4 Специфіка стратегії процесу.</p>	<p>1. Операційний менеджмент: Навчально-методичний комплекс дисципліни [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Т.А. Коцко. – Електронні текстові дані (1 файл: 2,93 мб). – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 120 с. https://ela.kpi.ua/handle/123456789/32164</p> <p>2. Помаз О.М., Москівець Ю.В. Ефективність діючого механізму економічної безпеки підприємства. Інфраструктура ринку. 2019. №34. URL: http://www.market-infr.od.ua/uk/34-2019</p> <p>3. Правдюк Н. Л. Рентабельність операційної діяльності: обліково-аналітичний аспект. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2018. № 12. С. 124- 141. URL : http://efm.vsau.org/storage/articles/February2020/wk6jACGvCJYhZr4qjw76.pdf</p> <p>4. Сумець, О. М. Ключові аспекти сучасної парадигми операційного менеджменту. Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal. 2018. № 3, Vol. 4. P. 129–147.</p>
<p>Семінарське заняття : Не передбачено навчальним планом</p>	
<p>Самостійна робота: Підготувати реферат на одну із тем (5-7 стр) Тема рефератів: 1. Досвід розроблення нової продукції (або інноваційної) в компанії . 2. Еволюція виробничих систем: основні етапи та особливості. 3. Концепція ощадливого виробництва та проблеми її реалізації на вітчизняних підприємствах. 4. Досвід реалізації концепції ощадливого виробництва у провідних компаніях світу. 5. Особливості управління якістю в японських компаніях. 6. Індустрія 4.0. як провідний тренд</p>	<p>1. Операційний менеджмент: Навчально-методичний комплекс дисципліни [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Т.А. Коцко: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 120 с. https://ela.kpi.ua/handle/123456789/32164</p> <p>2. Помаз О.М., Москівець Ю.В. Ефективність діючого механізму економічної безпеки підприємства. Інфраструктура ринку. 2019. №34. URL: http://www.market-infr.od.ua/uk/34-2019</p> <p>3. Правдюк Н. Л. Рентабельність операційної діяльності: обліково-аналітичний аспект. Економіка. Фінанси.</p>

«Четвертої промислової революції».	<p>Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2018. № 12. С. 124- 141. URL : http://efm.vsau.org/storage/articles/February2020/wk6jACGvCJYhZr4qjw76.pdf</p> <p>4. Сумець, О. М. Ключові аспекти сучасної парадигми операційного менеджменту. Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal. 2018. № 3, Vol. 4. P. 129–147.</p>
------------------------------------	--

Тема 3. Операційна система організації: поняття, склад та види

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>3.1 Сутність та структурна побудова операційних систем.</p> <p>3.2 Особливості та властивості операційної системи</p> <p>3.3 Класифікаційні підходи до операційних систем</p>	<p>1. Операційний менеджмент: Навчально-методичний комплекс дисципліни [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Т.А. Коцко: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 120 с. https://ela.kpi.ua/handle/123456789/32164</p> <p>2. Помаз О.М., Москівець Ю.В. Ефективність діючого механізму економічної безпеки підприємства. Інфраструктура ринку. 2019. №34. URL: http://www.market-infr.od.ua/uk/34-2019</p> <p>3. Правдюк Н. Л. Рентабельність операційної діяльності: обліково-аналітичний аспект. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2018. № 12. С. 124- 141. URL : http://efm.vsau.org/storage/articles/February2020/wk6jACGvCJYhZr4qjw76.pdf</p> <p>4. Сумець, О. М. Ключові аспекти сучасної парадигми операційного менеджменту. Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal. 2018. № 3, Vol. 4. P. 129–147.</p>
<p>Семінарське заняття : Не передбачено навчальним планом</p>	
<p>Самостійна робота: Тестові завдання:</p> <p>1) Об'єктом операційного менеджменту вважають:</p> <p>а). операційну функцію організації; б). операційну систему організації; в). управлінські операції; г). функції менеджменту</p> <p>2) За типом середовища операційні системи поділяються на:</p>	<p>1. Операційний менеджмент: Навчально-методичний комплекс дисципліни [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Т.А. Коцко: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 120 с. https://ela.kpi.ua/handle/123456789/32164</p> <p>2. Помаз О.М., Москівець Ю.В. Ефективність діючого механізму</p>

<p>а). жорсткі та гнучкі; б). радіальні, радіально-вузлові та деревоподібні; в). промислові, технічні, транспортні, освітні тощо; г). прості, складні та надскладні. 3) Індивідуальну операційну систему характеризують такі ознаки: а). проходження ресурсів через систему одиницями або невеликими групами; б). унікальність кожної одиниці продукції, одиничний характер операційного процесу, тривалий операційний цикл; в). подібність окремих одиниць продукції; г). безперервність потоку ресурсів на «вході» системи.</p>	<p>економічної безпеки підприємства. Інфраструктура ринку. 2019. №34. URL: http://www.market-infr.od.ua/uk/34-2019 3. Правдюк Н. Л. Рентабельність операційної діяльності: обліково-аналітичний аспект. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2018. № 12. С. 124- 141. URL : http://efm.vsau.org/storage/articles/February2020/wk6jACGvCJYh4qjw76.pdf 4. Сумець, О. М. Ключові аспекти сучасної парадигми операційного менеджменту. Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal. 2018. № 3, Vol. 4. P. 129–147.</p>
---	--

Тема № 4. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція Не передбачено навчальним планом</p>	
<p>Семінарське заняття (2 год.): 4.1 Операційний процес: сутність, структура та принципи організації. 4.2 Типи операційних процесів. 4.3 Організація операційного процесу у просторі і у часі. 4.4 Ресурси операційної системи. Виконання задач та ситуацій.</p>	<p>1. Гевко І. (2017). Операційний (виробничий) менеджмент: конспект лекцій. Тернопіль: ТНТУ, 128 с. 2. Капінос Г. І., Бабій І. В. Операційний менеджмент: навч. посібник. К.: ЦНЛ. 2017. 352 с. 3. Метіль Т., Савельєв А. Поняття кризових явищ на підприємствах та шляхи їх зниження. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. – Переяслав-Хмельницький, 2019. Вип. 54., С. 58-61. 4. Яковенко О.І. Управління проектами та ризиками. Навчальний посібник Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2019 р. 5. Степанова Н.О. Методика експрес-діагностики виробничого потенціалу підприємства. Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації. Вип.64. 2019. С. 83-89.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: <i>Метод прийняття рішень – “Дерево рішень”</i> Задача 1. На промисловому підприємстві розглядається можливість</p>	<p>1. Гевко І. (2017). Операційний (виробничий) менеджмент: конспект лекцій. Тернопіль: ТНТУ, 128 с. 2. Капінос Г. І., Бабій І. В. Операційний менеджмент: навч. посібник. К.: ЦНЛ. 2017.</p>

<p>запуску для роботи протягом двох років одного з трьох комплексів робіт А, В, С. При цьому виконання за перший рік кожного з комплексів робіт має за оцінками функціональних підрозділів підприємства такий прибуток: А – 2,7 млн. грош. одиниць, В – 2,5 млн. грош. одиниць, С – 2,3 млн. грош. одиниць. При цьому прибуток від виконання цих же комплексів робіт на другий рік змінюється таким чином: А – зменшується на 0,4 млн. грош. одиниць, В – збільшується на 0,3 млн. грош. одиниць, С – збільшується на 0,6 млн. грош. одиниць. Згідно з оцінками відділу маркетингу підприємства можливі зміни кан'юктури ринку, що може призвести до відмови від виконання одного з комплексів робіт на кінець першого року з такими ймовірностями: А – 0,5; В – 0,3; С – 0,2. Якщо така відмова буде мати місце, то підприємство повинно взяти для виконання на другий рік один з двох комплексів, що не виконувався за перший рік.</p> <p>Завдання. Необхідно розробити послідовність запуску комплексів робіт, що зробить максимальною очікуваний прибуток за два роки. Прийняте рішення слід обґрунтувати.</p>	<p>352 с.</p> <p>3.Метіль Т., Савельєв А. Поняття кризових явищ на підприємствах та шляхи їх зниження. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. – Переяслав-Хмельницький, 2019. Вип. 54., С. 58-61.</p> <p>4.Яковенко О.І. Управління проектами та ризиками. Навчальний посібник Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2019 р.</p> <p>5.Степанова Н.О. Методика експрес-діагностики виробничого потенціалу підприємства. Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації. Вип.64. 2019. С. 83-89.</p>
---	--

Тема 5. Управління процесом проектування операційної системи

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція : Не передбачено навчальним планом</p>	
<p>Семінарське заняття (2 год.): 5.1 Сутність, цілі та етапи проектування операційних систем. 5.2 Особливості проектування продукту та процесів у сфері послуг. 5.3 Процес проектування підприємства.</p> <p>Виконання тестових завдань та ситуацій.</p>	<p>1. Гевко І. (2017). Операційний (виробничий) менеджмент: конспект лекцій. Тернопіль: ТНТУ, 128 с.</p> <p>2. Капінос Г. І., Бабій І. В. Операційний менеджмент: навч. посібник. К.: ЦНЛ. 2017. 352 с.</p> <p>3.Метіль Т., Савельєв А. Поняття кризових явищ на підприємствах та шляхи їх зниження. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. – Переяслав-Хмельницький, 2019. Вип. 54., С. 58-61.</p> <p>4.Яковенко О.І. Управління проектами та ризиками. Навчальний посібник Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2019 р.</p>

	5. Степанова Н.О. Методика експрес-діагностики виробничого потенціалу підприємства. Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації. Вип.64. 2019. С. 83-89.
<p>Самостійна робота: Написати есе на одну із тем (2-3 стор):</p> <p>1. Конкурентоспроможність сучасних промислових компаній: фактори забезпечення та перспективи посилення.</p> <p>2. Управління виробництвом на підприємствах в умовах соціалістичної економіки: особливості та проблеми.</p> <p>3. Адитивні технології: сутність, особливості та їх роль у розвитку сучасних компаній.</p> <p>Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття</p>	<p>1. Гевко І. (2017). Операційний (виробничий) менеджмент: конспект лекцій. Тернопіль: ТНТУ, 128 с.</p> <p>2. Капінос Г. І., Бабій І. В. Операційний менеджмент: навч. посібник. К.: ЦНЛ. 2017. 352 с.</p> <p>3. Метіль Т., Савельєв А. Поняття кризових явищ на підприємствах та шляхи їх зниження. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. – Переяслав-Хмельницький, 2019. Вип. 54., С. 58-61.</p> <p>4. Яковенко О.І. Управління проектами та ризиками. Навчальний посібник Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2019 р.</p> <p>5. Степанова Н.О. Методика експрес-діагностики виробничого потенціалу підприємства. Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації. Вип.64. 2019. С. 83-89.</p>

Тема 6. Управління поточним функціонуванням операційної системи

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція : Не передбачено навчальним планом</p>	
<p>Семінарське заняття (4 год.):</p> <p>6.1 Стратегічне планування в операційній системі</p> <p>6.2 Агрегатне планування</p> <p>6.3 Управління матеріально-технічним забезпеченням підприємства.</p> <p>6.4 Оперативне управління операційним процесом.</p> <p>6.5 Організація диспетчеризації виробництва продукції.</p> <p>6.6 Управління матеріальними запасами.</p> <p>6.7 Управління запасами залежного і незалежного попиту</p> <p>Виконання тестових завдань та ситуацій.</p>	<p>1. Операційний менеджмент: Навчально-методичний комплекс дисципліни [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Т.А. Коцко. Київ. 2019. 120 с. https://ela.kpi.ua/handle/123456789/32164</p> <p>2. Пенська І. О. Організація планування операційної діяльності на підприємствах. <i>Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»</i>. 2021. URL : http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2021/102.pdf.</p> <p>3. Помаз О.М., Москівець Ю.В. Ефективність діючого механізму економічної безпеки підприємства.</p>

	<p><i>Інфраструктура ринку</i>. 2019. №34. URL: http://www.market-infr.od.ua/uk/34-2019</p> <p>4. Правдюк Н. Л. Рентабельність операційної діяльності: обліково-аналітичний аспект. <i>Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики</i>. 2018. № 12. С. 124- 141. URL: http://efm.vsau.org/storage/articles/February2020/wk6jACGvCJYhZr4qjw76.pdf</p> <p>5. Сумець, О. М. Ключові аспекти сучасної парадигми операційного менеджменту. <i>Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal</i>. 2018. № 3, Vol. 4. P. 129–147.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: Задача 1. На промисловому підприємстві розглядається можливість запуску для роботи протягом двох років одного з трьох комплексів робіт А, В, С. При цьому виконання за перший рік кожного з комплексів робіт має за оцінками функціональних підрозділів підприємства такий прибуток: А – 2,7 млн. грош. одиниць, В – 2,6 млн. грош. одиниць, С – 2,3 млн. грош. одиниць. При цьому прибуток від виконання цих же комплексів робіт на другий рік змінюється наступним чином: А – зменшується на 0,5 млн. грош. одиниць, В – збільшується на 0,3 млн. грош. одиниць, С – збільшується на 0,5 млн. грош. одиниць. Згідно з оцінками відділу маркетингу підприємства можливі зміни кан'юктури ринку, що може призвести до відмови від виконання одного з комплексів робіт на кінець першого року з такими ймовірностями: А – 0,5; В – 0,3; С – 0,2. Якщо така відмова буде мати місце, то підприємство повинно взяти для виконання на другий рік один з двох комплексів, що не виконувався за перший рік. Завдання. Необхідно розробити послідовність запуску комплексів робіт, що зробить максимальною очікуваний прибуток за два роки. Прийняте рішення слід обґрунтувати.</p>	<p>1. Операційний менеджмент: Навчально-методичний комплекс дисципліни [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Т.А. Коцко. Київ. 2019. 120 с. https://ela.kpi.ua/handle/123456789/32164</p> <p>2. Пенська І. О. Організація планування операційної діяльності на підприємствах. <i>Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»</i>. 2021. URL : http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2021/102.pdf.</p> <p>3. Помаз О.М., Москівець Ю.В. Ефективність діючого механізму економічної безпеки підприємства. <i>Інфраструктура ринку</i>. 2019. №34. URL: http://www.market-infr.od.ua/uk/34-2019</p> <p>4. Правдюк Н. Л. Рентабельність операційної діяльності: обліково-аналітичний аспект. <i>Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики</i>. 2018. № 12. С. 124- 141. URL: http://efm.vsau.org/storage/articles/February2020/wk6jACGvCJYhZr4qjw76.pdf</p> <p>5. Сумець, О. М. Ключові аспекти сучасної парадигми операційного менеджменту. <i>Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal</i>. 2018. № 3, Vol. 4. P. 129–147.</p>

Тема 7. Основи управління проєктами

<p style="text-align: center;">Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання</p>	<p style="text-align: center;">Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси</p>
--	---

Лекція : Не передбачено навчальним планом	
Семінарське заняття : Не передбачено навчальним планом	
Завдання для самостійної роботи: 1 Підготувати тези на 2-3 стор на одну із тем 1. Світовий автомобільний ринок: тенденції розвитку та необхідність зміни операційних пріоритетів компаній. 2. Інтеграція як інструмент забезпечення ефективності виробничої діяльності підприємств. 3. Особливості управління інтегрованими промисловими компаніями. 4. Реалізація концепції зеленого офісу в сучасних компаніях. Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття	1. Shulzhenko I., Pomaz O., Pomaz J. Peculiarities of communication processes in modern organizations. Security management of the XXI century: national and geopolitical aspects. Issue 2: [collective monograph] / in edition I. Markina. Prague. Nemoros s.r.o. 2020. Czech Republic. P. 436- 440. 2. Маркіна, І. А. Операційний менеджмент: навчальний посібник. Полтава : ПДАА, 2019. 230 с. 3. Операційний менеджмент: навчальний посібник / І. А. Маркіна, О. М. Помаз, Ю. В. Помаз; за ред. І. А. Маркіної. Полтава: ПДАА, 2019. 230 с. 4. Операційний менеджмент: Навчально-методичний комплекс дисципліни [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Т.А. Коцко. Київ. 2019. 120 с. https://ela.kpi.ua/handle/123456789/32164 5. Пенська І. О. Організація планування операційної діяльності на підприємствах. <i>Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»</i> . 2021. URL : http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/5_2021/102.pdf . 6. Метіль Т., Савельєв А. Поняття кризових явищ на підприємствах та шляхи їх зниження. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. – Переяслав-Хмельницький, 2019. Вип. 54., С. 58-61.

Тема 8. Основи менеджменту якості

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція : Не передбачено навчальним планом	
Семінарське заняття : Не передбачено навчальним планом	

<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Підготуйте відповіді на питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи систем управління якістю. 2. Структури і ресурси систем управління якістю. 3. Процеси в системі управління якістю. <p>Завдання має бути надіслано на перевірку не пізніше ніж за 2 дні до дати семінарського заняття</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Shulzhenko I., Pomaz O., Pomaz J. Peculiarities of communication processes in modern organizations. Security management of the XXI century: national and geopolitical aspects. Issue 2: [collective monograph] / in edition I. Markina. Prague. Nemoros s.r.o. 2020. Czech Republic. P. 436- 440. 2. Маркіна, І. А. Операційний менеджмент: навчальний посібник. Полтава : ПДАА, 2019. 230 с. 3. Операційний менеджмент: навчальний посібник / І. А. Маркіна, О. М. Помаз, Ю. В. Помаз; за ред. І. А. Маркіної. Полтава: ПДАА, 2019. 230 с. 4. Операційний менеджмент: Навчально-методичний комплекс дисципліни [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Т.А. Коцко. Київ. 2019. 120 с. https://ela.kpi.ua/handle/123456789/32164 5. Пенська І. О. Організація планування операційної діяльності на підприємствах. <i>Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»</i>. 2021. URL : http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2021/102.pdf. 6. Метіль Т., Савельєв А. Поняття кризових явищ на підприємствах та шляхи їх зниження. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. – Переяслав-Хмельницький, 2019. Вип. 54., С. 58-61.
--	---

Тема 9. Управління результативністю операційної діяльності

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція :</p> <p>Не передбачено навчальним планом</p>	
<p>Семінарське заняття :</p> <p>Не передбачено навчальним планом</p>	
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>Підготуйте реферат на одну із тем з презентацією доповіді:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шостий технологічний уклад та перспективи розвитку нових галузей виробництва. 2. Порівняльний аналіз фордистської та постфордистської концепцій промислового виробництва. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Shulzhenko I., Pomaz O., Pomaz J. Peculiarities of communication processes in modern organizations. Security management of the XXI century: national and geopolitical aspects. Issue 2: [collective monograph] / in edition I. Markina. Prague. Nemoros s.r.o. 2020. Czech Republic. P. 436- 440. 2. Маркіна, І. А. Операційний менеджмент: навчальний посібник. Полтава : ПДАА, 2019.

<p>3. Теорія «Z» У. Оучі: сутність та особливості практичного застосування.</p> <p>4. CALS-технології (Continuous Acquisition and Life Cycle Support) як детермінанта розвитку високотехнологічних підприємств.</p>	<p>230 с.</p> <p>3. Операційний менеджмент: навчальний посібник / І. А. Маркіна, О. М. Помаз, Ю. В. Помаз; за ред. І. А. Маркіної. Полтава: ПДАА, 2019. 230 с.</p> <p>4. Операційний менеджмент: Навчально-методичний комплекс дисципліни [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Т.А. Коцко. Київ. 2019. 120 с. https://ela.kpi.ua/handle/123456789/32164</p> <p>5. Пенська І. О. Організація планування операційної діяльності на підприємствах. <i>Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»</i>. 2021. URL : http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2021/102.pdf.</p> <p>6. Метіль Т., Савельєв А. Поняття кризових явищ на підприємствах та шляхи їх зниження. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. – Переяслав-Хмельницький, 2019. Вип. 54., С. 58-61.</p>
---	---

Тематика індивідуальних (групових) завдань:

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання та передбачає написання реферату на одну із запропонованих тем. Разом з тим у здобувач освіти може запропонувати свою тему у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Також за бажанням студент може написати декілька рефератів протягом семестру для підвищення загальної оцінки за курс.

Окрім цього замість написання реферату можуть бути зараховано прослуховування курсів і у відповідності до тем навчальної дисципліни на платформах EdEra, Prometheus.

Зарахування відбувається за наявності сертифікату про успішне проходження курсу.

ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Дослідження виробничих процесів компанії Х (вибір компанії на власний розсуд).
2. Розвиток сучасних технологій у сфері виробництва Y (вибір сфери виробництва на власний розсуд).
3. Порівняльний аналіз японської та американської систем управління виробництвом.
4. Виробнича стратегія компанії Х: особливості формування та реалізації (вибір компанії на власний розсуд).
5. Особливості операційних стратегій сучасних компаній у сервісній сфері (вибір компаній на власний розсуд).
6. Розроблення виробничої стратегії компанії на основі використання моделі Платса-Грегори.
7. Досвід розроблення нової продукції (або інноваційної) в компанії Х (вибір компанії на власний розсуд).

8. Еволюція виробничих систем: основні етапи та особливості.
9. Концепція ощадливого виробництва та проблеми її реалізації на вітчизняних підприємствах.
10. Досвід реалізації концепції ощадливого виробництва у провідних компаніях світу.
11. Особливості управління якістю в японських компаніях.
12. Індустрія 4.0. як провідний тренд «Четвертої промислової революції».
13. Трансформація ролі операційного менеджера в умовах четвертої промислової революції.
14. Роботизація виробництва: чинники, тенденції, наслідки.
15. «Розумні фабрики»: сутність, особливості та тенденції розвитку.
16. «Розумне виробництво» Audi Smart Factory.
17. Екологічно чисті технології виробництва: досвід впровадження на вітчизняних підприємствах.
18. Екологізація виробничої діяльності підприємств як інструмент формування конкурентних переваг (вибір підприємства на власний розсуд).
19. Світовий автомобільний ринок: тенденції розвитку та необхідність зміни операційних пріоритетів компаній.
20. Інтеграція як інструмент забезпечення ефективності виробничої діяльності підприємств (вибір підприємств на власний розсуд).
21. Особливості управління інтегрованими промисловими компаніями (вибір компаній на власний розсуд).
22. Реалізація концепції зеленого офісу в сучасних компаніях (вибір компаній на власний розсуд).
23. Реалізація концепції зеленого офісу в компанії IBM.
24. Виробнича стратегія компанії McDonalds та особливості її трансформації.
25. Досвід компанії Toyota у впровадженні системи ЛТ.
26. Методика управління «Канбан» на прикладі компанії Toyota.
27. Досвід впровадження біотехнологій на вітчизняних підприємствах.
28. Виробнича безпека підприємства: сутність та особливості забезпечення.
29. Промислове шпигунство: сутність, проблеми та інструменти протидії.
30. Тренди клієнтської лояльності та необхідність перегляду операційних пріоритетів сучасних компаній.
31. Краудсорсинг як інструмент забезпечення ефективності розвитку сучасної компанії.
32. Теоретичні положення Г. Мюнстерберга у сфері розвитку промислової психології.
33. Інформаційні технології в управлінні виробництвом: особливості застосування та тенденції розвитку.
34. Теорія обмежень та її роль у забезпеченні розвитку сучасних компаній.
35. Родина Тойода – засновники та культиватори японської промислової системи.
36. А. Моріта та його роль у розвитку управлінської науки та практики.
37. Філософія управління Е. Демінга та її актуальність у сучасних умовах.
38. Конкурентоспроможність сучасних промислових компаній: фактори забезпечення та перспективи посилення.
39. Управління виробництвом на підприємствах в умовах соціалістичної економіки: особливості та проблеми.
40. Аудитивні технології: сутність, особливості та їх роль у розвитку сучасних компаній.
41. Зелене виробництво: проблеми та перспективи розвитку.
42. Шостий технологічний уклад та перспективи розвитку нових галузей виробництва.

43. Порівняльний аналіз фордистської та постфордистської концепцій промислового виробництва.

44. Теорія «Z» У. Оучі: сутність та особливості практичного застосування.

45. CALS-технології (Continuous Acquisition and Life Cycle Support) як детермінанта розвитку високотехнологічних підприємств.

ПРИКЛАДИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ:

Приклад тестового завдання:

- 1) Об'єктом операційного менеджменту вважають:
  - а). операційну функцію організації;
  - б). операційну систему організації;
  - в). управлінські операції;
  - г). функції менеджменту
- 2) За типом середовища операційні системи поділяються на:
  - а). жорсткі та гнучкі;
  - б). радіальні, радіально-вузлові та деревоподібні;
  - в). промислові, технічні, транспортні, освітні тощо;
  - г). прості, складні та надскладні.
- 3) Індивідуальну операційну систему характеризують такі ознаки:
  - а). проходження ресурсів через систему одиницями або невеликими групами;
  - б). унікальність кожної одиниці продукції, одиничний характер операційного процесу, тривалий операційний цикл;
  - в). подібність окремих одиниць продукції;
  - г). безперервність потоку ресурсів на «вході» системи.
- 4) Операційний менеджмент – це:
  - а). управлінська діяльність спрямована на якісне та своєчасне продукування необхідних суспільству товарів;
  - б). усі види діяльності, пов'язаної зі свідомим перетворенням матеріалів, опрацюванням інформації чи мотивуванням покупців;
  - в). управлінська діяльність пов'язана з розробленням, використанням і вдосконаленням операційних систем організації;
  - г). відповіді а, б, в
- 5) Для чого необхідне вивчення виробничого/операційного менеджменту?
  - а). знання операційного менеджменту необхідне менеджеру будь-якої фірми, яка прагне забезпечити високий рівень корпоративної конкурентоздатності;
  - б). будь-яка освіта у цій сфері бізнесу не може вважатися повноцінною, якщо спеціаліст не знайомий із сучасними методами управління виробничим процесом;
  - в). вивчення принципів операційного менеджменту відкриває перед майбутнім спеціалістом досить вагомі перспективи для просування по службі;
  - г). концепції та методи операційного менеджменту широко використовуються в управлінні іншими функціями бізнесу;
  - д). усі наведені варіанти правильні.

Приклади завдань

Задача 1.

На промисловому підприємстві розглядається можливість запуску для роботи протягом двох років одного з трьох комплексів робіт А, В, С. При цьому виконання за перший рік кожного з комплексів робіт має за оцінками функціональних підрозділів підприємства такий прибуток: А – 2,7 млн. грош. одиниць, В – 2,6 млн. грош. одиниць, С – 2,3 млн. грош. одиниць. При цьому прибуток від виконання цих же комплексів робіт на другий рік змінюється наступним чином: А – зменшується на 0,5 млн. грош. одиниць, В – збільшується на 0,3 млн. грош. одиниць, С – збільшується на 0,5 млн. грош. одиниць.

Згідно з оцінками відділу маркетингу підприємства можливі зміни кан'юктури ринку, що може призвести до відмови від виконання одного з комплексів робіт на кінець першого року з такими ймовірностями: А – 0,5; В – 0,3; С – 0,2. Якщо така відмова буде мати місце, то підприємство повинно взяти для виконання на другий рік один з двох комплексів, що не виконувався за перший рік.

Завдання. Необхідно розробити послідовність запуску комплексів робіт, що зробить максимальною очікуваний прибуток за два роки. Прийняте рішення слід обґрунтувати.

Заняття 2

Влада – це можливість впливати на поведінку інших людей. Існує 5 основних форм влади: 1. Влада, заснована на примусі. 2. Влада, заснована на винагороді. 3. Експертна влада (виконавець вірить в те, що та людина, яка впливає, має спеціальні знання, які дозволяють їй задовольнити потреби). 4. Еталона влада (виконавець хоче мати такий вигляд, як і та людина, яка впливає). 5. Законна влада (виконавець вірить в те, що особа, яка впливає, має право віддавати накази, його обов'язок – підкорятися йому, виконує і не замислюється над цим). Приклад влади, заснований на примусі. В одній із компаній директор вирішував труднощі з кредитами, які 216 поступали від споживачів, на рівні директорів магазинів. Він створив для директорів програму негативних стимулів: директори, які не змогли виконати завдання, піддавалися принижуючим процедурам: їм кидали в обличчя пиріг, змушували бігати задом наперед по всьому магазину, відрізали галстук. Все це робилось на очах персоналу. В результаті підвищилась ефективність продаж, але все ж таки пасиви зростали, оскільки директори лякалися принижень і підробляли свої звітні документи.

Завдання.

Які, на Вашу думку, недоліки кожної із типів влади? Обґрунтуйте свою точку зору.

Ситуація для аналізу.

Навесні 1985 року службовці відділу гарантійних листів Першого Національного Банку у Чикаго заповнили анкети, які показували рівень їх незадоволеністю роботою. Результати анкети показали, що до 80 службовців були незадоволені своєю роботою. У керівництва також незадовільну оцінку визвала низький рівень виробництва їх відділу, до того ж надходили скарги від клієнтів за запізнення і помилки у роботі. За допомогою спеціалістів з організаційного розвитку службовці з'ясували, що причиною їх незадовільної оцінки є однотипна робота з документами, яка нагадувала роботу на конвеєрі. Службовці відчували, що вони працюють на виробництві, де гарантійний лист готується майже десятьма особами, і а з них вносить в цю підготовку свою частку, яка у багатьох випадках не дорівнює долі інших. Так, наприклад, одна з робітниць тільки закладала стрілку до машини телетайпу. Службовці розповіли спеціалісту-консультанту, що завдання були настільки роздроблені, що вони майже ніколи не розуміли загальний смисл своєї роботи. Але вони відчували, що цей роздрібнений процес був не тільки нешвидкий, але й мав значну вартість і призводив до великої кількості помилок, які мали місце в їх відділі при підготовці документів. Вони були впевнені, що виробництво і якість стануть набагато кращими, якщо зміст роботи переглянути. Протягом кількох наступних місяців за участі всіх робітників були змінені всі завдання-операції, і багато з тих, хто до того виконував роботу окремо, були об'єднані, що дозволило створити повний цикл з більш високим рівнем відповідальності. Службовці пройшли перепідготовку з метою покращення результатів своєї роботи і наступне збільшення рівня заробітної платні відобразило новий рівень відповідальності у роботі. Рік потому Перший Національний Банк Чикаго був готовий доповісти про збільшенні прибутку, рівня виробництва, рівня задоволеності клієнтів і високою трудовою здатністю службовців.

Завдання. Дайте відповіді на такі запитання:

1. Як можна охарактеризувати завдання відділу гарантійних листів до і після заходів щодо зміни змісту роботи кожного робітника?
2. Обґрунтуйте поняття здібностей і потреб службовців, які працюють у відділі гарантійних листів.
3. Чи змінилися цілі або технологія відділу?
4. Запропонуйте власні заходи щодо покращення роботи відділу.

6. Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять.

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної доброчесності.

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських роботах є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

7. Проміжний і підсумковий контроль

Форма проміжного контролю

Зразок модульної контрольної роботи

Варіант 1

1. Сутність операційного процесу.
2. Функції операційного менеджменту, їх структура.
3. Поняття операційної системи організації.

Екзаменаційні питання до операційного менеджменту:

1. Визначення та роль операційного менеджменту.
2. Поняття об'єкту операційної діяльності та його складові елементи.
3. Сутність операційного процесу.
4. Складові блоки виробничої організації та їх функціональна взаємодія.
5. Функції операційного менеджменту, їх структура.
6. Визначення підприємства та його головні ознаки.
7. Поняття принципів виробничого процесу та їх особливості.
8. Умови функціонування операційної системи організації.
9. Ресурсне забезпечення операційної діяльності.
10. Складові елементи промислового середовища.
11. Поняття операційної системи організації.

12. Задачі управління операційною системою.
13. Напрями вдосконалення управління операційним процесом.
14. Предмет праці та його класифікація.
15. Класифікація виробів та її значення в операційному менеджменті.
16. Характеристика виробів операційної діяльності.
17. Класифікація виробничих (операційних) процесів.
18. Поняття та структура виробничого циклу організації.
19. Особливості визначення показника рівня спеціалізації виробництва.
20. Типи виробництва та їх характеристика.
21. Спеціалізація, комбінування та концентрування.
22. Поняття операційної стратегії підприємства.
23. Елементи операційної стратегії.
24. Фактори що формують операційну стратегію.
25. Класифікація операційних стратегій.
26. Планування операційної діяльності.
27. Поняття виробничої програми та її головні положення.
28. Маркетингове управління операційною стратегією виробничого підприємства.
29. Методи оцінки ефективності реалізації операційної стратегії підприємства.
30. Принципи побудови організаційної структури операційної системи.
31. Види організаційних виробничих структур.
32. Сучасні напрями вдосконалення операційних структур виробництва.
33. Фактори розвитку організаційної структури виробничого підприємства.
34. Поняття структурного підрозділу та його функції.
35. Функціональна взаємодія елементів виробничої системи.
36. Загальні положення про підрозділ підприємства.
37. Посадова інструкція та її значення.
38. Вимоги до організації робочого місця.
39. Система управління умова праці на підприємстві.
40. Поняття планування операційної діяльності.
41. Поняття якості планування та методи її оцінки.
42. Види планів в операційному менеджменті.
43. Методи прогнозування операційної діяльності підприємства.
44. Показники операційних планів.
45. Планування окремих аспектів операційного процесу.
46. Поняття та різновиди оперативного планування.
47. Особливості прийняття управлінських рішень в операційному плануванні.
48. Системний підхід до операційного планування.
49. Поняття та структура бізнес-плану.
50. Визначення та сутність виробничої програми підприємства.
51. Особливості розробки та прийняття виробничої програми.
52. Поняття технічної політики підприємства.
53. Поняття соціальної політики підприємства.
54. Види планів що входять до складу виробничої програми.
55. Поняття виробничої потужності.
56. Особливості розрахунку та управління виробничою потужністю.
57. Система ефективного управління виробництвом та використанням виробничих ресурсів.
58. Визначення техніко-виробничої бази підприємства.
59. Елементи техніко-виробничої бази підприємства та їх структура.
60. Класифікація видів обладнання.
61. Етапи еволюції техніко-технологічних процесів операційної діяльності.
62. Поняття складського господарства.

63. Задачі управління складським господарством в операційному менеджменті.
64. Класифікація складських операцій.
65. Особливості управління матеріально-технічним забезпеченням виробництва.
66. Особливості вибору постачальника та реалізатора на ринку.
67. Головні завдання функціонування транспортного господарства.
68. Принципи та форми централізованої доставки вантажу всередині підприємства.
69. Особливості управління ремонтним господарством.
70. Напрями вдосконалення функціонування ремонтного господарства.
71. Поняття, значення та фактори забезпечення якості товарів та послуг.
72. Показники якості та методи їх оцінки.
73. Планування якості.
74. Продуктивність операційної діяльності як основна мета операційного менеджменту.
75. Елементи системи якості.
76. Етапи еволюції системи якості виробництва у світі.
77. Комплекс стандартів ISO-9000
78. Основи управління процесом сертифікації та стандартизації.
79. Принципи управління якістю.

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Результати навчання з освітніх компонентів оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно». Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою згідно табл. 1.

Таблиця 1.

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	відмінно
89-70	добре
51-69	задовільно
1-50	незадовільно

Загальна оцінка за курс виставляється за результатами поточного, проміжного та підсумкового контролю згідно табл. 2.

Таблиця 2.

Формування загальної оцінки за курс

Максимальна кількість балів	40 балів (поточний контроль) середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,4	10 балів (проміжний контроль) – середньозважений бал оцінок за теоретичні питання та/або практичні завдання, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,1	50 балів (підсумковий контроль) середньозважений бал оцінок за теоретичні питання та/або практичні завдання, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,5
Мінімальний пороговий рівень	20 балів (поточний контроль)	6 балів (проміжний контроль)	25 балів (підсумковий контроль)

Критерії оцінювання під час поточного контролю

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях, а також результати самостійної та індивідуальної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ».

Оцінювання роботи на семінарських заняттях, індивідуальної та самостійної роботи здійснюється за шкалою від «0» до «5». Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях приведені у табл. 3.

Таблиця 3.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання розв'язання задач представлено у табл. 4.

Таблиця 4.

Критерії оцінювання розв'язання задач

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Розв'язання задачі є абсолютно вірним. Студент володіє знаннями методики здійснення розрахунків, вміє нестандартно підходити до розв'язання задач (вирішення ситуацій) та робити обґрунтовані висновки.
4 бали	Задача розв'язана вірно, але обґрунтування висновків є недостатнім
3 бали	Задача розв'язана вірно, але немає висновків та хід розв'язання задачі (вправи, ситуації) не подано.
2 бали	При розв'язанні задачі виявлені неточності, помилки в розрахунках.
1 бал	Практичне завдання розв'язане невірно.
0 балів	Не було спроби розв'язати задачу

Здобувач вищої освіти має бути оцінений не менш як з 70% семінарських занять, передбачених навчальним планом. У випадку, якщо здобувач вищої освіти не був оцінений з відповідної кількості занять, він отримує 0 балів за кожне заняття, з якого мав бути оцінений. При цьому здобувачу вищої освіти може бути зараховано виконання індивідуальних завдань за певне заняття якщо він не був оцінений за результатами проведення семінарського заняття.

Основними видами індивідуальних завдань є: підготовка доповідей, рефератів; розв'язування задач, вирішення ситуаційних завдань тощо.

Оцінювання доповіді (реферату) здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела, якісна презентація результатів власного дослідження.

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання. Разом з тим здобувач освіти може запропонувати свою тему доповіді (реферату) у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Окрім цього у якості виконання індивідуального завдання здобувачу вищої освіти може бути зараховано проходження онлайн-курсів (у відповідності до змісту навчальної дисципліни) на платформах EdEra, Coursera, Prometheus та інших. Зарахування відбувається за наявності сертифікату про успішне проходження курсу.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Оцінювання проміжного контролю здійснюється за шкалою від «0» до «10». Загальна оцінка за модульну контрольну роботу є середнім арифметичним оцінок за кожне питання/завдання, яка переводиться за 100 бальною шкалою та множиться на коефіцієнт 0,1. Критерії оцінювання теоретичних та практичних завдань, які включено до проміжного контролю, наведено у табл. 3-4. У разі, якщо здобувач вищої освіти за проміжний контроль отримав менше ніж 6 балів, то він вважається таким, що не склав проміжний контроль. У графі «проміжний контроль» виставляється 0 балів.

Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Семестрові екзамени в усній проводять за білетами. Екзаменаційний білет містить два теоретичних питання і одну задачу. Критерії оцінювання теоретичних та практичних завдань, які входять до підсумкового контролю, наведено у табл. 3-4.

Результат екзаменаційного контролю визначається як середнє арифметичне оцінок (середньозважений бал) студента, що він отримав за кожне з питань (завдань) екзаменаційного білета. Цей бал переводиться за 100-бальною шкалою, а визначений показник множиться на ваговий коефіцієнт 0,5 та округлюється до цілого. Якщо здобувач вищої освіти отримав недостатню кількість балів з поточного контролю (менше 20 балів)

або не склав проміжний контроль, він не допускається до складання семестрового екзамену, а у відомості обліку успішності виставляється оцінка «незадовільно».

У разі, якщо здобувач вищої освіти за екзамен отримав середньозважений бал менше, ніж 2,75, то він вважається таким, що не склав екзамен. У графі «підсумковий контроль» виставляється 0 балів.

Здобувачі, які не з'явилися на контрольні заходи, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку (0 балів за 100-бальною шкалою).

Критерії оцінювання при організації освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання

У разі проведення освітнього процесу у дистанційному режимі, порядок його організації регулює «Положення про організацію освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті».

Дистанційний режим навчання передбачає проведення навчальних занять, контрольних заходів та самостійної роботи здобувачів відповідно до робочої програми навчальної дисципліни.

Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу під час синхронного режиму навчання може здійснюватися через онлайн-платформи проведення відео конференцій Google Meet або Zoom.

Поточний контроль результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється під час проведення дистанційних занять, а також шляхом оцінювання самостійних індивідуальних і групових завдань, що виконуються здобувачами освіти в електронній формі та надсилаються до системи підтримки дистанційного навчання (LMS Moodle або Google Classroom).

Завдання проміжного контролю виконуються здобувачами освіти в електронній формі та надсилаються до системи підтримки дистанційного навчання (LMS Moodle або Google Classroom), які оцінюються за поданим вище алгоритмом.

Викладач

(підпис)

Метіль Т.К.

(ПІБ)

Затверджено на засіданні кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю протокол № 1 від «01» вересня 2022 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Метіль Т.К.

(ПІБ)